

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60603
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, July 18, 1980

Nr. 137

PASIUNTĖ MARINUS Į INDIJOS VANDENYNĄ

RONALD REAGANAS PASIRINKO VICEPREZIDENTU GEORGE BUSH

Galutinai atstatyta Respublikonų
partijos vienybė

DETROITAS, Mich. — Trečia-
dienį Respublikonų konvencijoje
pasibaigę pergalę buvusio Kalfornijos gubernatoriaus Ronald Reagano 12 metų siekimas tapti
oficialiu partijos kandidatu į
Amerikos prezidentus. Jis buvo
nominuotas didžiausia konven-
cijos dalyvių dauguma. Tik Illi-
nois delegacija, vadovaujama
gubernatoriaus James Thompsono, susvyravo, norėdama in-
dorsuoti kandidatu į Baltuosius
Rimus John Andersoną, kandi-
datuojantį nepriklausomų sara-
šų, tačiau senatorius Percy pa-
reiškė, kad konvencijoje yra no-
minuojamas respublikonų parti-
jos kandidatas.

Ronald Reaganas, padėkojęs
delegatams už pasitikėjimą, pa-
skelbė, kad rinkiminės kampa-
nijos partneriu pasirenka George
Bush, buvusį CIA direktorių,
ambasadorių Jungtinės Tautos-
se irėjusį kitokias aukštas pa-
reigas galy politiką bei gerą
kalbėtoją. Šiai vietai ji palaikė
dauguma konvencijos delegatų.

Gydant senas partijos žaizdas
ir kartu įsiekiant idealus vice-
prezidento, R. Reaganas ilgai
konferavo su buvusiu prezidentu
Gerald R. Fordu. Tam buvo tei-
kiama vieta ir užkulisuose
daug vilčių. Nors iš šio dalyko
nieko gero neišėjo, tačiau atsta-
tyti geri santykiai ir partijos vie-
nybė. G. R. Fordas pareiškė, jog
nuosirdžiai dirbs, kad R. Reagan
lapkričio 4 d. būtų išrinktas
JAV prezidentu.

Po R. Reagano nominacijos,
delegacijos ir kiti konferencijos
dalyviai reikė: džiaugsmą de-
monstracijomis, kurios tęsėsi 15
minučių. Nemažesnį džiaugsmą
reiškė G. Bush šalininkai, ji pa-
skelbus viceprezidentiniu kan-
didatu. Jis pareiškė, kad prezi-
dento Carterio sulaužytų pa-
dų era jau baigiasi, ir prasidės
Reagano laikai, kurie atnes
Amerikai taiką ir turtingą gy-
venimą.

POLICIJA PRITARIA GAIS- RININKŲ STREIKUI

Virš pusės Mobile miesto po-
licijos prisidėjo prie gaisrininkų
streikė. 400 streikuojančių gais-
rininkų nusizengė Apylinkės
teismo nutarimui, uždraudusiam
streikuoti. Jiems įteikti teismo
sprendimai ir nutarimai areš-
tuoti. Jų pareigas perėmė Nacio-
nalinės gvardijos kariai.

KALENDORĖLIS

Liepos 18: Simforosa, Fredri-
kas, Astutė, Eimantė, Tautvilas,
Visvydas.

Saulė teka 5:31, leidžiasi 8:21.

Oras šiltas, vakare lietus.

PREZ. CARTERIS BANDĖ SUVALDYTI PLEPIUS

WASHINGTON, D.C. — Pre-
zidentas Carteris buvo labai ne-
patenkintas Valstybės departa-
mente tarnaujanciais dideliais
plepiais. Gaunamos labai svar-
bios slaptos žinios kai kada bū-
davo greitai paleidžiamos per
lūpas.

Tvirtinama, kad Valstybės de-
partamentas 1979 m. vasario
5 dieną gavęs žinią, kad Sapuro
Baktari vyriausybė teisiškai-
sianti tikėtai kelias dienas. Tai
turėjusi būti didelė paslaptis,
bet ji greitai pasklido po Wash-
ingtoną. Prezidentas sukvietė vi-
sus įtakingesnius Valstybės de-
partamento pareigūnus ir pasa-
kė visiems, kad jis atleisias iš
darbo bet kurį pareigūną, jeigu
bus išaiškinta, kad jis bereika-
lingai išspėjė iš svetur gaus-
tas žinias.

Nuo tada Valstybės departa-
mento pareigūnai pramoko gaus-
tas svarbias ir slaptas žinias lai-
kyti už dantų.

PULLMAN NETEKO \$3.8 MILIJONŲ

CHICAGO, Ill. — Gary Pull-
man bendrovė trečiadienį pa-
skelbė, kad antrąjį metų ket-
virtį bendrovė neteko \$3.8 mili-
jono. Praeių metų antrasis ket-
virtis sumažėjo \$3.04 milijono,
o šiemet žymiai daugiau.

Praeitais metais Pullman
bendrovės pajamos sumažėjo
8 nuosimčiais. Iš viso pajamos
siekė 758.2 milijono. Kartais
blogas būdavo vienas ketvirtis,
o kiti trys pasitaisydavo, bet da-
bar blogėja visi ketvirtčiai.

Praeitais metais kiekvienas
šėras sumažėjo \$1.07. Apska-
čiuojama, kad šiemet šėras su-
mažės dar tiek. Ekonomistai ap-
skaiciavo, kad vėlyvą rudenį eko-
nomija pagerėsianti, bet tai yra
tikrai spėjiojimas, o ne tikras
dalykas.

REAGANO RINKIMŲ KAMPA- NIJA NEPRITRUKS PINIGŲ

DETROITAS, Mich. — Visame
krašte, daugelyje vietų, yra su-
daryti "nepriklausomi" komitei-
tai telkti pinigais Ronald Reaga-
no rinkiminei kampanijai. Pa-
gal taisykles, tie komiteitai gali
priimti iki \$5,000 iš kiekvieno
aukotojo. Tačiau, Federalinė
rinkimų komisija jau pakaltino
tris tokius komiteitus dėl nesila-
ikymo taisyklių pagal telkiamą
lėšų prezidentinių rinkimų fon-
dai.

Apskaičiuojama, kad prezi-
dentinių rinkimų kampanijai
R. Reaganas suka \$40 milijonų
pinigais ir nemokama pagalba.
Po nominacijos jis gaus \$29.4
milijono rinkiminei kampanijai
iš federalinės valdžios.

— Aukso unėja ketvirtadienį
kainavo \$631.

Standard Federal Savings & Loan Bendrovė paskyrė dvi stipendijas po \$500 gabiau-
siams Kelly ir Kennedy aukšt. mokyklų abiturientams. Jos teko Jean Egan iš Kennedy
ir Algiui Jonynui iš Kelly aukšt. mokyklos. Paveiksle matome Bendrovės prezidentą ir
tarybos pirm. Justiną Mackevičių Jr., įteikiantį stipendijas Jean Egan ir Algiui Jonynui.

IRANO VALDŽIA PATRAUKĖ TEISMAN 600 NEPATENKINTŲ IRANIEČIŲ

UŽ PASTANGAS NUVERSTI MULOS CHOMEINI
VALDYMĄ TURĖS ATSAKYTI, TEIS PARTIZANAI

TEHERANAS, Iranas. — Ira-
no vyriausybė buvo uždariusi
visas Irano sienas 48 valandoms,
kad ketvirtadienio rytą paskelbė,
jog bus traukiami teisman 600
įtariamų žmonių. Policija išaiš-
kino, kad karių grupė buvo pasi-
rūšiusi suimti "imaną" (religinį
vyr. vadovą) Chomeinį, jei teisti
už savavaliavimą ir įvesti krašte
demokratinę santvarkę.

Kalbama, kad bus teisiami
600 žmonių, bet teismas bus is-
lamiškas, teis ne paprasti teisė-
jai, prisilaikantieji įstatymų, bet
teis savo rūšies partizanai, mir-
ties bausmę skiriantieji pagal
tikybinius šūjų papročius.

Paaikšėjo, kad užsienin vis-
dėlto pateko vienas įtakingas
Irano karys. Jis buvo prižadėjęs
būti ištikimas dabartinei Irano
valdžiai, bet jis mano, kad da-
bartinė Chomeinio valdžia savo
nuožiūra lauko įstatymus, todėl
jis negali ištikimai tai valdžiai
tarnauti.

CHOMEINIO VALIA TAM- PA ĮSTATYMU

Paryžiaus priemiestyje mulą
Chomeinį jo artimieji pradėjo
vadinti "ajatola" — šventu žmo-
gumi. Pastaruoju laiku jis pava-
dintas "imanu". "Imanas" yra
toks valdovas, kuris gali valdyti
kraštą pagal savo valią, pagal
jo asmeniską interpretaciją vie-
tinių įstatymų. Tada "imano"
įsakymas tampa įstatymu vi-
siems iranėčiams.

Generolo Hatam sušaudymas
sukėlė didelio nepasitenkinimo
karių tarpe. Gen. Hatam buvo
skaitomas vienu gabiausių Ira-
no karių. Jis buvo geras strate-
gas. Po perversmo buvo sušau-
dytas Irano štabo viršininkas,
bet generolas Hatam buvo išar-
dytas ir paleistas, nes jis tikrai
vykdė įsakymus.

Praeitą pirmadienį jis buvo
išvestas į kalėjimo kiemą ir su-
šaudytas. Kariai suprato, kad
tuo buvo sulaužytas valdžios nu-
tarimas be pagrindo nebausti
karių. Sienos buvo uždarytos,
bet gen. F. Ovesi pabėgo Turki-
jon. Jis pareiškė, kad gyventojai
toliau nepakės Chomeinio sava-
valiavimo ir susitarimų laizymo.

RENGIASI NUŽUDYTI DAUGIAU KARIŲ

Ketvirtadienio rytą preziden-
tas Bani Sadr pareiškė, kad vy-
riausybė laiku išaiškino ruošą
perversmą prieš mulos Chomeini
valdymo sistemą. Preziden-
tas, parlamentas, Islamo partija,
ministeriai ir nauja vyriausybė
yra pasijudę į klausyti "ima-
no". Jis gali pakeisti Islamo re-
voliucinės tarybos, prezidento,
karo vadų ir ministrų nutari-
mus.

Netrukus bus suruošti greiti
teismai už planavimą sukilti
prieš "imano" valdžią. Suimtie-
ji apklausinėjami ir atiduoti
greitiems teismams. Patį Bani
Sadr naktį nemiegojo, tardė su-
imtus karius, neseniai jam pri-
siėmusius ištikimybę. Bani Sadr
yra priešingas perversmui prieš
Chomeinio įvestą sistemą, bet
jis nenori, kad nukentėtų nekalti
žmonės.

— Gazolino sunaudojimas ma-
žėja Illinois valstijoje. 1980 me-
tų birželio mėn. gazolino suva-
tojimas buvo 4.4 proc. mažesnis
už 1979 metų tą pat mėnesį ir
14.4% mažesnis už 1978 m. bir-
želio mėnesio suvartojimą.

— Jau praėjo 30 metų, kai ru-
sai ir lenkai nustatė Oderio ir
Neiserio sieną. Niekas šios sienos
nepripažįsta, išskyrus tas dvi
valstybes.

MASKVA KRITIKUOJA HELMUT SCHMIDTĄ

MASKVA, Rusija. — Paskuti-
nė birželio mėnesio diena Vak.
Vokietijos kancleris H. Schmidt
pasakė kalbą susirinkusiems pa-
tiems svarbiausiems Sovietų Są-
jungos vadovams.

Tiktai ketvirtadienį, po 17
dienų, sovietiškoji Pravda pra-
bilo apie tą kalbą, bet užmiršo
paminėti patį svarbiausią daly-
ką — Sovietų Sąjungos susirū-
pinimo priežastį.

Pavaid atrodo, kad Schmidt
padarė didelę klaidą, nepaminė-
damas, kad JAV siekė įsistipri-
rinti Afganistane, valdyti kra-
stą, esantį prie Sovietų Sąjungos.
Būk, dėl šios priežasties Afga-
nistanas vyriausybė prašėsi So-
vietų Sąjungos pagalbos, toliau
komentuoją Pravda.

— Teigiama, jog gubernato-
rius James Thompson galvoja,
kad jis gali būti paskirtas Rea-
gano generaliniu prokuroru nau-
jame kabniete. Kaip būvė U.S.
generalinis prokuroras Cook
apygardoje, jis skaito save kvali-
fikuo tuoms pareigoms.

— Trečiadienio naktį Londo-
ne nusižudė 57 metų June Spen-
cer Churchill, buvusio premjero
Winston Churchill sūnaus Ran-
dolfo našlė. Ji sirgo kaulų vėžiu
ir jai grėsė visiškai paraliža-
vimas.

— Trečiadienį paskelbti duo-
menys rodo, kad 16-jie valstijų
nuo karščio mirė 752 asmenys.
Illinojaus kalėjimų administraci-
ja nupirko 10 tonų koncentruoti-
jo gerimų, kuriuos duoda kali-
niams su vandeniu tris kartus
dienoje.

— Teigiama, jog Sovietų val-
džia bijo, kad Chomeini nepa-
imtų Sovietų tarnautojų įkaitais.

IŠPLAUKĖ "GUADALCANAL" IR PENKI PUOLAMIEJI LAIVAI

IS VIDURŽEMIŲ JŪROS PLAUKS Į ARTIMUOSIUS
RYTUS IR INDIJOS VANDENYNĄ SALAS

JAV ŠIRDIES DRAUGIJOS PAREISKIMAS

NEW YORK (UPI). — Ame-
rikos Širdies Draugija karščių
proga išleido studiją, patardama
mažinti cholesterolį kraujyje,
normuoti svorį, nerūkyti ir daug
negerti svaigalų, taip pat kon-
trolluoti kraujo spaudimą. Visos
šios negerovės išaukia paraly-
žių ir širdies ligas. Joje taipgi
rašoma, kad rūkančios ir naudo-
jančios vaistus nuo nėsūmo
dvigubai padidina riziką susir-
gti tomis ligomis.

Studijos statistika rodo, kad
1968 metais širdies ataka mirė
231.1 asmens iš 100,000 gyven-
tojų, o paralyžiumi — 72.8.
1977 metais iš 100,000 gyvento-
jų širdies liga mirė tik 177.1 as-
menys, o paralyžium — 49.2.

MIAMI POLICIJA SUĖMĖ 11

MIAMI, Fla. — Miami polici-
ja, matyti, nutarė nuginkluoti
visus triukšmaujančius juo-
džius, kurie yra pasiryžę laimėti
kovą su policija bent savo ra-
jone.

Trečiadienio vakare Liberty
City rajono juodžių grupė palei-
do kelis šūvius į policininkus,
bet tuojau jie buvo apsupti ir iš-
saudyti.

Vėliau juodžiai pradėjo mė-
tyti akmenis į policininkus. Po-
licija ir šiuo atžvilgiu nedarė jo-
kių nuolaidų. Apsupo namą, iš
kurio akmenys buvo paleidžiami,
ir išvežė įliariamus jaunuoli-
us. Kada kelis jaunuolius poli-
cija išsivežė, tai ir akmenų svai-
dymas buvo baigtas.

Trečiadienio vakare ir ketvir-
tadienį policija kontroliavo visą
juodžių apgyventą sritį. Patys
juodžių vadai prašo įsiskaiči-
avusius jaunuolius apimti ir
baigti susirėmimus su policija.

Ketvirtadienio rytą policijos
stotyje buvo 11 suimtų juodu-
kų. Patys juodžiai liudijo matę
juos, besvaidantčius akmenis.

AMŽIAUS RIBA DIDĖJA

BOSTON, Mass. (AP). — Me-
dicinos mokslininkai nustatė,
kad dėl medicinos mokslo tobu-
lėjimo ir patarnavimų gerėjimo
sekančio šimtmečio pradžioje vi-
dutinis žmogaus amžius bus 85
metai. Prie to žymiai prisidės
bendras gyvenimo kokybės gerė-
jimas. Tačiau mirtis ateina ir
nuo sąnarių visiško susidėvėji-
mo, kurį galima sušvelninti
kūno mankšta.

Nuo 1970 m. amžiaus riba
kiekvienais metais padidėja bent
vienu mėnesiu. Dabar ji yra
73 metai.

— Trečiadienį prasidėjęs krū-
mų ir pievų gaisras 26 mylios
nuo Palmdale jau apėmė 1,000
akrų plotą ir grasiina Los Ange-
les valdiškiems miškams. Gais-
ruose sudegė kelias namų.

WASHINGTON, D.C. — Pre-
zidentas Carteris įsakė marinių
batalionui iš Viduržemių jūros
plaukti į Artimuosius Rytus, o
iš ten jau plaukti į Indijos van-
denyno salas. Prezidentas mano,
kad Amerikos marinių pasiro-
dymas Indijos vandenyne suda-
rys raminantį įspūdį.

Marinai išplauks helikopterius
nešančiu "Guadalcanal" laivu,
kurį lydi penki puolamieji karo
laivai. Pastarieji gintų "Guadal-
canalą" ir galėtų marinus iškelti
ne tik bet kurioje saloje, bet di-
desnių valstybių pakraščiuose.

Nei Saudi Arabija, nei Oma-
nas, nei kuri kita Persijos įlan-
kos valstybė dabartiniu metu
nenori palaikyti oficialių santy-
kių su Amerikos karo laivais ar
aviacija. Visos valstybės nori iš-
vengti Sovietų spaudos ir radi-
jo stočių kaltinimų. Jiems ne-
malonu, kai Sovietų propagan-
dos agentūros tvirtina, kad Sau-
di Arabija ir kitos arabų valsty-
bės palaiko ryšius su Amerikos
karo jėgomis. Bet visų šitų val-
stybių pareigūnai džiaugiasi, kai
Amerikos karo laivai užplaukia
į jų uostus gauti reikalingas ku-
ro ar maisto atsargas.

Marinių batalioną sudaro 1,800
karių, kurie yra pasiryžę ginti
ne tik JAV teises, bet ir galimy-
bę palaikyti draugingus santy-
kius visuomenės, kultūros ir
prekybos reikams.

Manoma, kad Amerikos mari-
nai sustos kelioms valandoms
Saudi Arabijos uoste ar pakra-
styje, Omane ir kitose Persijos
įlankos vietose. Vėliau "Guadal-
canal" gali sustoti ir Pakistano
vandenynse. Dar vėliau marinai
sustos Pakistano pakraščiuose,
kad draugingam vizitui ir ten
sustos. Tada marinai pasuks į
Diego Garcia ir kitas šio salyno
salas.

Iki šio meto Indijos vanden-
yno salas aplankydavo Amerikos
Havajų salų batalionas. Šie ma-
rinai praleido tarnyboje 21 mė-
nesį. Dabar jie gaus atostogų,
nors šis klausimas galutinai
dar nenutartas. Jeigu Indijos
vandenynne nuotaukos būsiandien
ramios ir laikios, tai marinai
greičiau gaus atostogų. Tuo tar-
pu marinai ten plaukia parodyti
visiems salų gyventojams,
kad amerikiečiai veikia didesnė-
se ir mažesnėse salose.

Politikai plačiai komentuoją
prez. Carterio nutarimą pasiųsti
marinus į Artimuosius Rytus ir
Indijos vandenyną. Valstybės
sektoriaus Muskis pastebėjo,
kad į respublikonų partijos pro-
gramą įrašyti keli šakiniai, lie-
pantieji prižiūrėti, kad Ameri-
ka turėtų pačius geriausius
ginklus, todėl be reikalo kyla
kritika šiam prezidento nutari-
mui. Sekretorius Muskis paste-
bėjo, kad JAV dabar turi ge-
riausius ginklus.

— Sovietų karo laivynas veda
didelius manevrus Baltijos jūroje.

2 — Naujienos, Chicago, S. Ill. Friday, July 18, 1980

AR LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS TIK SAU?

Teisingai, kad lietuvių tauti-delfijoje tūlas išsireiškė: "Noriu šokių festivalis pavyko ir lietuvių gyvenamas vietas žino techniška atliktas pasigėrėtinai, ti, cik gatve ir klausykis kurio-kuo galima didžiulius, bet nese tavernose rėkia... ten ir bus šimtų nuošimčių savo tikslo sie-lietuvių"... Matot, apibūdini- kimo plotmėje. Šokta buvo tikmai turi tiesos. Menki politikai, sau, tavernose — rėksniai... šiuo

Toks grandioziškas šokio fes- metu, buvusiemis DP tikų — tivalis savo apimty turėjo ap- mėgstantieji baliavoti, plepėti ir rėpti ne tik savo pastoge, bet daugiau. Tik repeticijų metu ta- rejo būti šokama tik sau.

Kad sėdėjo Illinojaus ir Chi- cagos, katalikų viršūnė — kardi- nolas, miesto moteriška galva ar koks kitas pareigūnas tikslu elekcijos metu gauti rinkėjų bal- sų palankumą lietuvių tarpe, tai tautinių šokių festivalis pilnu- moje neatsiėkė savo tikslo. Jei mums iš Baltųjų Rūmų padvel- kė nemalonus kvapas mūsų at- žvilgiu, tai manytina, kad mes patys galėjome sugadinti tą orą. Nuoplatinis, sakyčiau, įvairių "valdybų" landžiojimas Baltuo- sė Rūmuose net mums patiems neaišku kas ten ką nori "valdy- ti", kokiais tikslais ir nuolat, tai tuo labiau neaišku Baltiesiems Rūmams.

Esant tokiai etninės lietuvių grupės daugialypiai, sakyčiau, asmeninė ambicija paremtai reprezentacijai, minimiems rū- mams kitos išeities ir nebėliko. Kodėl kadaise, kuomet buvo rū- mams žinomo lietuvių reprezen- tanto — ALTOs atstovai kaip Grigaitis, Šimutis, nebuvo nepa- trauklaus "kvapo". Tat ir šiuo atveju šokome tik sau. Bet tai dar ne viskas.

Tos plačios apimties lietuvių šokio kultūros festivalis, meist- riškai suorganizuotas, turėjo at- siekti politiniai platų savo tiks- lą pilnumoje.

Buvęs Chicago meras kada- sė pasakė: "Lietuviai geri darbi- ninkai, moka gražiai pašokti, bet jau politikai... Neina balsuoti, partijose nedalyvauja"... Fila-

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUN- ČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipa- žinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UZ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į plati- nimo vajaus tatką!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydama laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovana savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydama lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas ____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi sa- valtes susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

A. Petrikonis

Gėlės

Buvęs Sovietų pareigūnas M. Šumauskas iškraipė istorinius faktus

(Tęsinys)

Tar e pat "Darbo" 1940 m. kovo 11 d. numerio išspausdin- tas reikšmingas reportažas, kuris ryškiai parodo, kaip D. R. vadovybė rūpinosi darbi- ninkų reikalais ir įrodinėjo, kad girtavimas kenkia visų sveikatai. Tą straipsnį ištiesai čia patiekiamo:

GIRTUOKLIO TEISMAS DARBO RŪMUOSE

"Lietuvos Blaivinimo Sajun- gos vadovybė kovo mėn. 4 d. Darbo Rūmų Kauno centrinio kultūrinio klubo galėje suren- gė girtuoklio teismą. Teisme aktyviai dalyvavo prof. dr. Bagdonas, dr. Nekvedavičius, dr. A. Garmus, Edv. Lenkaus- kas ir kiti.

Tariamąjį girtuoklio teismo tikslas buvo įrodyti, kad girta- vimas yra visais atžvilgiais smerktinas. Pirmiausia buvo apklaustas rinuose ryšiuose su kitų tautų at- stovais, jų organizacijomis, sie- kiant vieningomis pajėgomis tautos laisvės atstatymu. Todėl turėjo festivalyje sėdėti pirmose eilėse virš pamėti svetimų tau- tų pakviesti atstovai. To nebuvo, tat tautinių šokių festivalis su- ruoštas tik sau ir plačia prasme tikslo pilnumoje, deja, neat- siekė.

Kas liečia Baltųjų Rūmų šiuo- laikinį nusistatymą etninių grupių atžvilgiu, reikia tą "establis- menta" referuoti visoms etni- nės grupės, kad jos atitinka- mas išvada padarytu. P. L.

darbininkas girtuoklis. Jis pa- sakė, kad uždirbęs iki 300 lt. mėnesiui, bet atlyginimą iš- mąs pirmyn ir prageri. Ne- žinau, nei kur yra žmona, nei kur vaikai.

Liudytojas ūkininkas Drasu- tis apibūdino tuos savo kaimy- nus, kurie gamina samagoną, kaip pačius vargingiausius ūki- ninkus apylinkėje. Jų trobe- siai apiešti, derlius mažas, gyv. vado laikos ant kojų. Tą patį paliudijo ir antras ūkininkas švilpa.

Daugiausia skundėsi darbi- ko žmona Matutienė. Ji parei- škė, kad vyras visą atlyginimą prageri, o ji su vaikais, apip- lyšusi privalo badauti. Vaikai priversti elgetauti, o ji emanti dirbti atsitiktinių darbų. Su ašaromis akysė ji prašė savo vyrą, kuris uždirba iki 200 lt. mėnesiui, daugiau nebegerti.

Po šios nelaimingos mote- riškės apklausinėjamos girtuo- klio Padauža Bekepuris. Jis sakė, kad girtuokliai visai be reikalo kaltinami. Esą, isigė- rus pasidarą linksniau, užsi- mirštama visi gyvenimo sun- kumai, ant širdies pasidarą lengviau.

Dar apklaunėjami keli liu- dininkai, kurie įrodo, kad al- koholinių gėrimai, gaminami namie ar spirito gamyklose, vartoti yra labai kenksmingi. Alkoholis neša visai tautai pra- žūtį, o atskirai šeimoms — di- džiausią nelaimę.

Toliau gan turiningai argu- mentuotai, smerkdamas gir- tavimą, išvedė, apie pu

KANADOS LIETUVAITĖ LAIMEJO PIRMĄ PREMIJĄ

Aldonai Sendžikaitei šių metų birželio 25 d. Kanados gubernato- rius Edward Schreyer įteikė \$1,000 premiją už rašinį, laime- jusį visoje Kanadoje pirmą vietą Kanados psichinės sveikatos draugijos rengtose varžybose.

Rašinio tema: "Is there such a thing as emotional fitness? What is it?" Aldona savo raš- nyje dėstė mintį, kad visuomė- nė turėtų daugiau rūpintis psi- chine sveikata. Savęs suradi- mas — pirmas žingsnis į psichi- nę sveikatą. Būti skirtingu žmo- gumai yra normalu, ir tai už- tikrina sėkmę ateities gyvenimė. Savo rašinyje Aldona cituoja Sėkspyra, Rainer-Maria Rilke,

santros valandos, kalbėjo tei- smo prokuroras p. Dimavičius. Po jo girtavimą pagmerkę svei- katos požūriū dr. K. Nekve- davičius.

Dar tuo reikalu, smerkdamį girtavimą išsamiai kalbėjo prof. dr. Bagdonas ir buv. Li- gonių Kasų sveikatos skyriaus vedėjas dr. Antanas Garmus (miręs tremty, Chicagoj.P.F.). Žodiu šio teismo metu buvo įrodyta įvairiais požūriais girtavimo žala. Teismo pasi- klausyti buvo atvykę apie 400 darbininkų ir tarnautojų — sau- sakimšai prisigėrędusi D.Rūmų Kauno kultūrinio klubo galė.

(Idomų būtų sužinoti, dar dabartinį metų Darbo Rūmų užgrobėjai Prof. S-gų raudoni kampeliai ruošia tokius gir- tuoklio teismus? Visi gerai žinome, kad Sovietinėje Lietu- voje girtavimas dar labiau iš- siplėtęs, negu buvo neprikla- somoj Lietuvoje. —pr. fab.)

Tame pačiame 1940 m. III. 11 d. numeryje patiekiamo šį žinutė apie Darbo Rūmų rū- pinimąsi ekonominiais darbi- ninku reikalais.

KAUNISKIAI DZIAUGIASI TURESŲ DARZELIUS

"Kauniskia darbininkai, su- žinoję, kad galės turėti dar- želius, sukruto iš anksto užsi- rašyti.

Pirmieji Darbo Rūmose už- sirašė tekstilės ir spaustuvių darbininkai ir darbininkės. Dauguma užsirašiusiųjų — vė- dusieji, matyti, daugiausia pa- silgę tokios pigios, sveikos ir naudingos pramogos".

Tos pat dienos, (1940 m. III. 11) vakarę Darbo Rūmų Kau- no centrinio kultūrinio klubo salėje, Laisvės alėjo 28, Lie- tuvių Blaivybės Sąjungos dra- mos studija surengė viešą va- karą. Buvo suvaidinta 3-jų pa- veikslų pjesė "Smuklė". Be to, dainavo P. Rašio vedamas studijos kvartetas. Židurovų prisirinko pilna salė. Visi iš- reikšė pageidavimą, kad būtų daugiau suruošta tokių vaidi- nimų." (Apie Kauno kultūri- nio klubo veiklą žadėjo pla- čiau parašyti buvęs vedėjas J. Barnas, gyvenęs šiuo metu Chi- cagoje. Apie kitų kultūrinių klubų veiklą, atrodo taip pat galėtų parašyti — apie Mariam- polės — V. K-skas, apie Jona- vias — A. Ž-kas, apie Kybartų — A. R.) Pr. Fab.

Pr. Fab.

Henry David Thoreau. Pažymė- tina Rilkes mintis: "Jeigu kas- dieninis tavo gyvenimas atrodo vargas, nekaltink jį: kaltin- ki save, kad nesi pakankamai poetiškas ir negali išvilioti jo lobių..."

Aldona susirašinėja su 70 plunksnos draugu. Tai padeda jai daryti pažangą rašymė. Bė- to, ji mokosi muzikos, šoka tau- tinius lietuvių šokius, mokosi šeštadieninėje lietuvių mokyk- loje. Ką studijuos ateityje, dar nevisai aišku — kol kas plapo- ja domėtis medicinines, ilustra- torės darbu. Ji yra XII skyriaus mokinė. Jos tėvai yra veiklūs visuomenės veikėjai, ypač skau- tijoje.

PO 2,200 MYLIŲ KELIO ŠUO GRIZO Į NAMUS

"Jess", german shepherd šuo, su jaunu D. Gardner prieš du metus išvyko į vakarus, Aspen, Colo. Už pusės metų šuo dingo. Ir 18 mėnesių vėliau jis atsirado vėl pas Gardnerio tėvą, East Greenwich, R.I.

Matomai, Jessui nepatiko Co- lorado aplinka ar pasilgo savo namų, kad pasiryžo tokiai ilgai kelionei. Taip jis per 18 mėne- sių padarė 2,200 mylių kelio. Gardner sako, kad šuo verke iš džiaugsmo, ir taip stipriai spaudė savo galvą, kad jį vos neapvertė.

TEISEJAS ATSIŠAKĖ SUSTABDYTI NAUJOKŲ REGISTRACIJĄ

Teisėjas G. A. Gisell trečia-

dienį nepatenkino Amerikos Ci- vilinių laisvų unijos reikalavi- mo sustabdyti naujokų registra- ciją. ACLU mano, kad reikala- vimas laike registracijos įrašyti Social Security numerį priešta- ranja asmens privatumo aktui.

Teisėjas mano, kad registra- cija yra daroma visuomenės naudai.

— Du trečdaliai JAV spraus- minių lėktuvų motorų privalo būti patikrinti, sako Federali- nės aviacijos įstaiga.

— Trečiadienio rytą audra pa- darė Chicago gyventojams 200 milijonų dolerių nuostolių.

— Vokietijai pagamintos ma- šinos yra pačios brangiausios. Valdžia jas apkrauna dideliais mokesčiais.

Modernios sužiedotuvės

— Kaip čia atsitiko, kad tu taip greitai susižiedavai, visai savo motinos ir manęs neatsi- klausus — sakė tėvas dukrai. Dukra atsakė:

— Kad nebuvo tam dalykui laiko. Sužiedotuvės įvyko visai netikėtai: jis į mane nieko ne- sakęs pažūrėjo, aš į jį nieko ne- sakiusi pažūrėjau ir taip įvyko mūsų sužiedotuvės.

Plikagalvio meilė

— O mylimoji, sakyk ką turiu daryti, kad sutiktum eiti už ma- nęs? Manęs nenugąsdins jokios kliūtys. Tik sakyk, viską išpil- dysiu.

— Labai malonu. Jeigu taip, tai liėpk ant savo galvos plau- kams sudyti, nes už plikių ne- tekėsiu.

BALZEKAS MOTOR'S 4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas Lietuvoje

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau. (Vartotos mašinos — urmo kainomis) Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau- tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaityti ir nedainuojan- tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko apra- štas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslj to laikotarpio buities li- teratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi- minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir- mąsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskų knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe- ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

● RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SAL- DUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniai nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadeniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš parduoties ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan- gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išlaistos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus paslaustas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS!

MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain reliever per dose to relieve backache. To reduce pain, soothe inflammation, so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy with- out a prescription than MOMENTUM Tablets. Take only as directed.

No. 79

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

pusel metų \$22.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusel metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusel metų \$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pilnais reikią siųsti pašto Money

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusel metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitoje JAV vietoje:

metams \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dar apie Pavergtų Tautų Savaitę

Prezidentas Dwight D. Eisenhoweris 1959 metais liepos 17 dieną pasirašė įstatymą, kuris visiems Amerikos piliečiams trečią liepos savaitę pavadino Pavergtų Tautų Savaitę.

JAV pavergtų tautų nėra. Visi Amerikos piliečiai yra laisvi. Daugelis net nežino, kad pasaulyje dar yra pavergtų tautų. Jie nesirūpina kas pasaulyje darosi, jiems rūpi tik savo šeimos ir savo biznio reikalai, todėl jie ir nekreipia jokio dėmesio į pavergtas pasaulio tautas. Įtakingesnieji šio krašto senatoriai priėmė Pavergtųjų Tautų Savaitės įstatymą, o prezidentas vyresniųjų politikų akivaizdoje pasirašė šį įstatymą.

Įstatymas pataria visiems Amerikos piliečiams bent vienos savaitės bėgyje susipažinti su pavergtomis tautomis kitose pasaulio šalyse ir raginti juos diegti laisvės idėją ne tik pavergtųjų tautų tarpe, bet ir platus Amerikos sluoksnių tarpe. Juo didesnis amerikiečių tarpe bus noras padėti pavergtomis tautoms, tuo didesnės galimybės bus pavergtiesiems padėti. Juo didesnis bus Amerikos draugų skaičius pasaulyje, tuo mažiau bus karų, tuo stipresnė bus taika ir geriau visi galės gyventi.

Nėra pasaulyje valstybės, kurioje būtų pravestas toks įstatymas, kokį turi amerikiečiai. Kitų valstybių politikai nesupranta, kuriems galams tas įstatymas gali būti reikalingas.

Kiekvienas lietuvis turėtų teisę pasididžiuoti, kad seni Amerikos lietuviai veikėjai anksti suprato Pavergtų Tautų įstatymo svarbą, įtikino įtakingus to meto administracijos žmones ir pravedė šį svarbų įstatymą.

Kada buvo priimtas Pavergtųjų Tautų įstatymas, tai visame krašte buvo paskirta viena diena protestui reikšti prieš tautų pavergimą. Amerika pasiekusieji Pavergtųjų Tautų giminės noriai dalyvaudavo minėtoje demonstracijoje. Jaunimas tvarkingai maršudavo didžiosios miesto gatvėmis, o vyresnieji susirinkdami miesto aikštėse ir pasakydavo trumpas kalbas apie pavergtas Rytų Europos Tautas.

Miesto meras Richard Daley priimdavo gausią lietuvių delegaciją ir džiaugėsi, kad lietuviams dar rūpi ginti savo krašto reikalus. Daugelis tremtinių, pagyvenę ilgesnį laiką Amerikoje, suamerikonėja. Jie randa geriau atlyginamą darbą, praturtėja, įgija namus, įstei-

gia būseną ir paremia pavergtus savo brolius ir seseris. Kiti prasimušę į turtingesniųjų sluoksnius, negali prisiversti rūpintis pavergtais. Vienas kitas pasiūcia jiems maisto ar drabužių siuntinėli, bet visa kita laiką skiria "savo reikalams".

Tuo tarpu meras Daley aukštai vertino Pavergtųjų Tautų Savaitės įstatymą. Jis kiekvieną dieną priimdavo lietuvių delegacijas ir patardavo jiems neužmiršti pavergtų savo brolių ir seserų. Kada Sovietų vadžia norėjo įsteigti savo konsulatą Chicagoje, tai Daley labai griežtai užprotestavo. Jis žinojo, kad Sovietų konsulate Chicagoje būtų buvę didoka grupė Sovietams tarnaujančių lietuviškų šnipų, kurie bandytų ieškoti priekabių prie ramiai Chicagoje ir jas apylinkėse gyvenančių lietuvių. Jam lietuviai patiko, jis nenorėjo, kad Sovietų konsulate atsiradę įvairūs šnipai ir šnipeliai persekiotų Chicagoje apsigyvenusius lietuvius. Washingtonas turėjo klausyti mero Daley protesto ir neleido Sovietams atidaryti savo konsulato Chicagoje.

Į Chicago užsuka įvairaus plauko sovietiniai žurnalistai, rašantieji Maskvos ir Vilniaus komunistų laikraščiams, čia užsuka Sovietų ambasadoje tarnaujantieji įvairūs "sektoriai", bando užmegsti su vietos lietuvių įvairius ryšius ir įtraukti juos į komunistinį darbą, bet nuolatinių sovietinių šnipų, lipančių ant lietuvių sprando Chicagoje dar nėra.

Lietuviai džiaugiasi pravestu Pavergtųjų Tautų įstatymu, bet Maskvai jis nepatiko. Sovietų vadžia norėjo, kad lietuviai užmirštų apie Lietuvos pavergimą. Juo mažiau jie kalbėtų apie prievartinį Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, tuo Sovietams geriau. Pradžioje jie bando aiškinti silpnaisi proto politikams, kad tas Pavergtųjų Tautų įstatymas naudingas tiktai amerikiečiams, bet pavergtiesiems jis jokios naudos neatneša. Atsirado ir tokių agentų, kurie pradėjo tvirtinti, kad Sovietai būtų sukalbamesni su lietuvių, jeigu lietuviai mažiau kalbėtų apie Lietuvos nepriklausomybę arba lietuvių atsiskyrimą nuo Sovietų imperijos.

Lietuvių Sovietai neįtikino, bet kelis Amerikoje gerai įsikūrusius lietuvių jie patraukė savo pusėn. Amerikoje įsikūrę keli lietuviai, čia tapę milijonieriais, pradėjo akciją prieš Pavergtųjų Tautų Savaitę. Prieš šią priimtą įstatymą jie nieko nesakė, bet sugalvojo, kaip sumažinti liepos trečiosios savaitės reikšmę ir tos šventės iškilmingumą. Anksčiau Amer. liet. jaunimas dalyvavo Pavergtųjų Tautų eisenose, nešė vėliavas, reikė protestus prieš Sovietų okupaciją, o čia staiga lietuviškas jaunimas prapuolė iš Pavergtųjų Tautų Savaitės demonstracijų.

Ukrainiečiai, vokiečiai, lenkai stebisi, kur dingio tas gražus lietuviškas jaunimas? Pirma jis atedavo į demonstracijas ir maršudavo kartu su kitais, o dabar jo nėra.

Pasirodo, kad atsirado gudragalvių, įkėlusį koją į porą strateginių vietų. Pav. Tautų Savaitės metu išveždavo lietuvių jaunimą į Rako farmą. Porą savaitių farmoj jaunimui buvo svarbiau, negu eisena dulkėtomis miesto gatvėmis. Lietuviai nei nepajuto, kai jaunimas buvo atitrauktas iš Pavergtųjų Tautų eisenų. Juk būtų buvę galima dalyvauti ir Pavergtųjų Tautų Savaitės protesto demonstracijose ir išvažinėti į Rako farmą. Bet nutarta padaryti atvirkščiai. Jei vaistininkas Rakas būtų žinojęs apie tokį lietuvių apgaule, tai vargū jis būtų savo farmą atidavęs tokiam jaunimui.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI ŠKELBKITĖS NAUJIENOSE

kauti kviečių visų mūsų mylimą bičiulį Vytautą Ringaudą".

Kalbėtojų sustojus, visi suvažiavimo dalyviai atrodė tarytum apsvaigę, jie nenorėjo tikėti, kad kalba būtų jau baigta. Tik pagaliau įsitikinęs, kad ant akmens nieko nebėra, staiga lyg perkūno trenksmas, sugriauzdžia plojimų audrą, nuo kurios atrodė, tuojau pradės griūti pilies sienų liekanos.

Tik kai visi po truputį apimsta, atsistoja iš savo vietos vienas dalyvis ir, priėjęs prie "tribūnos" pasilpa ant to paties akmens. Ir vėl triukšmingas plojimas, kurio garsas nuaidi toli ežero bangomis.

"Tribūnoje" buvo Ringaudas.

Jo išvaizda buvo tikras priešingumas pirmajam kalbėtojui: pirmasis buvo praeitis, o šis — dabartis. Jo tamsūs plaukai saulės šviesoje atrodė dar tamsesni, o juodos akys, kurios visuomet būdavo malonios ir linksmos, dabar atrodė piktos, iš jų žeravo keršto kibirkštėlės, nors ant puslaid praverėtų lūpų ir žaidė liūdna šypsena.

Ilgai jam tenka pastovėti "tribūnoje", kol nurimsta smarkiosios ovacijos, nors jis kelis kartus pagarbiai nulenkia galvą, norėdamas jau prabilti, bet entuziazmo pagauti suvažiavimo dalyviai dar labiau jam ploja.

Pagalau jis sutraukia savo tamsius ant-

kius ir pradeda:

"Gerbiami ponai profesoriai! Brangūs filistariai! Mielie kolegos ir svečiai! Pirmiausia aš noriu padėkoti visiems už reikšiamą man tokį pasitikėjimą. Nors aš čia matau daug žilų galvų, kurios daug daugiau turi teisų užimti šią garbingą vietą, bet ne dėlto mes čia susirinkome, kad iškeltume kieno nors nuopelnus ar darbus — mus čia susaukė tylus, kartus dejuojančios tėvynės balsas. Nors šis balsas girdi kiekvienas lietuvis, mes, čia susirinkusieji, tur būt, aiškiau šiai jį išgirdome. Mes, tur būt, aiškiau negu kiti matome, koks didelis pavojus gresia mūsų tautai. Tiesa, šis pavojus iškilo nebe nūdien — jis jau tęsiasi ištisi šimtmečiai, bet niekuomet jis nėra buvęs toks klaidus, toks realus, kokį mes matome šiandien.

Mūsų nelaimė mes, maža tautą, istorijos bėgy atstumti prie gražiosios Baltijos, atsidūrėme tarp dviejų ne vien didelių, bet ir grobuoniškų tautų.

Visi gerai žinome, ką mes išgyvenome prieš Ilevius metus, kai pasišovė mus "išlaisvinti" rytų kaimynas... Tik vieneriems metams praslinkus, mūsų tautos aukos jau siekė dešimtis tūkstančių. Aš paprasčiausiai pagerbti atsistojimu visus mūsų kankinius: žilagalvius veteranus, žaliukus jaunuolius, vargšes moteris ir silpnučius kū-

PANEVEŽYS.

Dr. D. KRIVICKAS

MADRIDO KONFERENCIJAI BESIRUOŠIANT

Pagrindinis Madrido konferencijos uždavinys yra peržvelgti Helsinkio Baigiamąjo Akto nuostatų vykdymą ir eventualiai suartinti priemonės vykdymo trūkumams pašalinti. Lietuvos bylai pagrindinės reikšmės turi šio Akto pirmosios dalies VII ir VIII principai ir tretysis krepšys.

Besiruošiant šiai konferencijai, dera prisiminti Belgrado konferencijos baigiamąsias išvadas iš ko tatau svarbiu, iškelti specifinius pavyzdžius vykdymo trūkumų, kurie gresia sveikatai ir patikimumui Konferencijos procesui.

Žymiausias, Belgrado konferencijos atsielkimas, tai buvo pasikeitimas nuomonėmis, liečiančiomis Helsinkio Baigiamąjo Akto vykdymą, kitų problemų tarpe žmogaus teisių vykdymo eigą. Sovietų Sąjungai nepavyko eliminuoti šio pasikeitimo, kiek tai liečia žmogaus teises, tvirtinant, kad tai yra vidaus reikalas. Buvę pripažinta, kad nuomonių pasikeitimas pats savaime sudaro vertingą įnašą siekiant tikslų, nustatytų Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos, o taip pat pareikšta skirtingos nuomonės kiek tai liečia Baigiamąjo Akto vykdymo laipsnį, pasieką iki to laiko.

Antra, visos valstybės patvirtino jų vyriausybės nusistatymą pilnai vykdyti vienašaliai, dvišaliai ir daugiataisiai visus Baigiamąjo Akto nuostatus.

Is šių nutarimų JAV padarė sekancias išvadas: Pilnas visų Helsinkio Baigiamąjo Akto nuostatų vykdymas yra esminis sėkmingam vystymui detentės ir saugumo ir bendradarbiavimo Europoje.

Žmogaus teisės ir humanistinės problemos yra didysis integralinis bruožas saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pro-

ceso, ir taip pat detentės.

Individualinės valstybės bus atsakingos dėl vykdymo trūkumų tiek būsimuose Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos posėdžiuose, tiek pasaulinės opinijos aktyse.

Jungtinės Valstybės ir kitos Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos valstybės nesvyruos, ir iš tikrųjų laisvės baigiamos išvadas iš ko tatau svarbiu, iškelti specifinius pavyzdžius vykdymo trūkumų, kurie gresia sveikatai ir patikimumui Konferencijos procesui.

Pastangos maskuoti vykdymo trūkumus nesikišimo į vidaus reikalus priedanga, yra neveiksmingos ir jos nepašalins teisėtus kritikos šalies vykdymo atsielkimo. (The Department of State, Special Report No. 43.)

Minint 30 metų Universalinės Žmogaus Teisių Deklaracijos sukaktį prezidentas Carter patikino, kad kol jis bus JAV prezidentu, JAV tes ir toliau visame pasaulyje žmogaus teisių stiprinimą, pabrėždamas, kad jokia jėga žemėje negali mus atskirti nuo šio išpareigojimo, ir kad žmogaus teisės yra mūsų užsienio politikos siela.

Sovietų Sąjungai militariai okupavus Afganistaną, JAV politika Sovietų atžvilgiu žymiai pasikeitė. JAV ėmėsi visos eilės priemonių prieš Sovietų agresijos politiką. Pasigirdo balsų, kad detentė yra mirusi. Tačiau Vakarų Europos valstybės nesiryzta imtis JAV siūlomų priemonių ir jų nusistatymas dėl detentės politikos, atrodo, mažai yra paveiktas Sovietų invazijos į Afganistaną. Vadovaujančios Vakarų Europos valstybės (Vokietija, D. Britanija, Prancūzija, Italija) ir toliau siekia detentės politi-

kos, kiekviena iš jų kiek skirtingais motyvais. Taip pat ir Rytų Europos valstybės (Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija) yra ypatingai suinteresuotos ir toliau palaikyti detentės politiką, daugiausia taip pat ekonominiais sumetimais. Sovietų Sąjunga visais galimais būdais stengiasi gilinti Vakarų Europos atspalaidavimą nuo JAV. Tokia yra, trumpai tariant, politinė atmosfera ruošiantis Madrido konferencijai.

Helsinkio Baigiamasis Aktas nevienodai yra vertinamas. Kaip visiems yra žinoma, šis Aktas tai nėra sutartis, o tik iškilmingas pareiškimas apie pasirašusiųjų valstybių intencijas. Tačiau šios intencijos ir siekimai yra labai skirtingi. Vakarų ir Sovietų Sąjungos, iš vienos pusės, Sovietai pasirašydami šį Aktą siekė išgauti Vakarų status quo pripažinimą, ir tuo būdu sustiprinti savo pozicijas, toliau siekiant išplėsti Sovietų komunistinės imperijos ribas, tuo tarpu kai Vakarai tikėjosi, išplėdami ūkinį santykiavimą, sustiprinti Europos tarpusavini perėnamumą, pabojant individų pagrindines laisves ir teises. Todėl šių siekimų susikirtimas yra neišvengiamas, nes trūksta bendro pagrindo kiek tai liečia sampratą pagrindinių laisvių ir teisių.

Sovietai, nežiūrint tarptautinių išpareigojimų, ir toliau laikosi pagrindinių laisvių ir teisių apimties nustatymą vidaus reikalu. Tuo tarpu vakariečiai, esant tarptautiniams išpareigojimams — tarptautiniu reikalu. JAV pozicija ginant pagrindines žmogaus laisves ir teises, formaliniu tarptautiniu požiūriu, yra labai ribota — JAV nėra ratifikavusi daugiausia.

Los Angeles kalėjimo pareigūnai leido į ligoninę vežamoms nešioms nusikaltėlėms nuimti geležinius pančius.

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Vos tik kalbėtoji nutilus, ir vėl atplaukia ežero bangomis drąsi maršo melodija:

Judberiai, galvą aukštin,
Vilko maršą droškit kojom!
Likit, sesės — mes išjojam,
Mės tejosim lig rytojaus,
O rytą, ugnin...
Marš, marš...

Šis maršas pagauna jau visus, neišskiriant ir kalbėjusio profesoriaus. Nuo tų pačių dainos žodžių bėgint sudreba visa sala, spontaniškai išsiveržus nebesuvaldomiems suvažiavimo dalyvių jausmams.

Dainai nutilus, senukas profesorius pasitaiso savo akinius, nežymiai nubraukia nuo veido dvi dideles ašaras ir labai susijaudinęs tik tiek nepasako: "Esu laimingas, kad jaunimas pasiruošęs eiti garbingai mūsų protėvių keliu. Dabar aš matau, kad Lietuva nepražius!... Toliau mes šio suvažiavimo tvarkymą su džiaugsmu perduodu jaunimui, mūsų tautos žiedui, o pirminin-

dikius, pakliuvusius ir sužvėrėjusius enkavedistų rankas ir kankinamus arba jau nukankintus Sibiro taigose. Taip pat siūlau pagerbti ir visus mūsų didvyrius, kritusius nelygioje kovoje su žiauriuoju priešu".

Visa ši savotiška auditorija, kur kiekvienas buvo prisiliejęs ar atsisėdęs ant akmenų ar plytų krūvos, pakyla ir atsistoja kaip vienas žmogus. Susikaupę, ašarotomis akimis visi nuleidžia galvas, kiekvienas pirmoje eilėje prisimindamas savo artimuosius.

Ringaudas nesiskuba paprašyti sėstis, tarytum nenorėdamas sutrukdyti visiems perbėgti savo mintimis per tuos žvėjus baimės ir kančių metus, nes ir jis pats ne vien neteko daugelio savo bičiulių, bet ir savo senųjų tėvų.

Pagalau jis vėl prabilsta:

"Susidarius palankioms aplinkybėms, mūsų drausioliai viena "išvaduotoja" išveja iš Lietuvos ir palydi ji keršto išvagusiais veidais ir taikliais šūviais... Sugrįžta jie į savo namus, netekę šimtų savo ginklo brolių, bet kupini vilčių, kad vėl išauš laisvės rytas. O ką mes matome šiandieną — vieną okupantą pakeitė kitas, kuris turi tas pačias užmačias. Jis taip pat neša mums vergiją.

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENĄ BUTINI KRIKSCIONIUI

PRISIKELIMAS IS NUMIRUSIU

Prisikėlimas yra svarbus Biblijos mokslas. Daugelis nenori tikėti, prisikėlimą, nes yra įsitikinę, kad mirdamas žmogus nemiršta, o tik persimaino. Pasakojama, kad siela palieka gyvą ir nukelia į dangų arba lieka atiduota velnių pragaran. Tikėjime Dievui, žmogaus Sutvėrtojų. Jis juk yra pasakęs: "mirdamas numirsi", tapši negyvas, nieko nebežinas ir nebejaucias; užmigs mirties miegu ir sugrįši į dulkes, nes iš žemės esi paimtas ir į žemę vėl pavirsi. Jei kas netiki į prisikėlimą, kaip jis gali sakyti, kad tiki Jėzui? Juk Jėzus yra pasakęs: "Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas" (Jono 11:25). Atkartotinai Jėzus yra žadėjęs prikelti visus, kuriuos mirtis nuvarė į kapus, kuriuos jis atpiko savo brangių krauju. Jono Ev. 5:28, 29 skaitome Jėzaus žodžius: "Nesistebėkite tuo, kad ateina valanda, kurią visi esantieji kapuose išgirs Dievo Sūnaus balsą ir išeis, kurie gerą darę, į gyvenimą, o piktadariai į teismą".

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Musikan, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 874-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikoje

Medicinos direktorius

1938 S. Main St., Westchester, IL.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir

kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel.: 542-2727 arba 542-2728

TEL. - BE 3-5991

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĄ AKIŲ LIGŲ

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71 St. Tel. 737-5149

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir

"contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Jėdaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Valandos: antradienį 1-4 popiet,

ketvirtadienį 5-7 val. vak.

Ofiso telefonas: 776-2880,

Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Sandra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofiso 2452 WEST 59th STREET

Tel. FR 3-1223

OFISO VAL: pirm. antradienį, trečiadienį,

ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį

nuo 2-4 val. popiet ir kitu laiku

pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Apkūrimai - Protėzai - Med. bei

teisin. Speciali pagalba šeimoms

(Arch. Support) ir t. t.

Tel.: 9-8-8, Šeštadieniais 9-1

2800 West 63rd St., Chicago, IL 60621

Telef.: PRosept 8-3884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo

takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

R. BERENAS

Tel. WA 3-3063

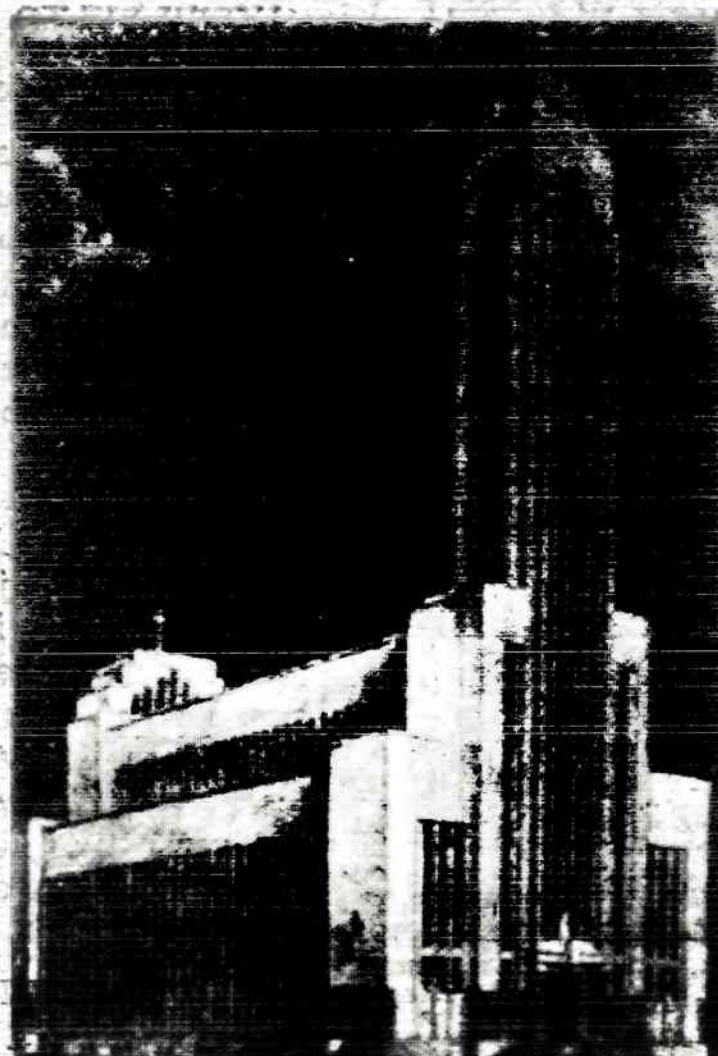
MOVING

Apdraustas perkraustymas

ir įvairių atstūmų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

Kauno Prisikėlimo bažnyčia

PETRAS PLESKEVIČIUS

PIRMOJO PESTININKŲ SAVANORIŲ PULKO KŪRIMASIS

(Tęsinys)

Aš tylėjau. Ką čia daug pasakysiu. O čia ėmė kalbėti ir verkėti motina. Ji aiškina, kad aš jauanas, dar vaikas, kuriam tik pas mamą sėdėti ir su tėvais gyventi, kad man iš viso nereikia eiti į kariuomenę, nes aš esu vienintelis sūnus. Aš vis tylėjau ir susisukęs papirosą rūkiau. Aplink mus, aišku, rinkosi savanoriai iš visų kampų. Viršila paklausė mane, ar viskas, ką moterys čia sako, yra tiesa. Atsakiau, kad tiesa. Jis išėjo ir greit atėjo lydimas abiejų Komenantūros karininkų Grušecko ir Daniliuko. Karininkų veidai buvo rimti. Kar. Grušeckis priešo artiau, sustojo ir, nesileisdamas su moterimis ir kalbas, mane, nepatenkintas, paklausė:

— Ar nori grįžti į namus su motina?

— Noriu... — nežinodamas, ką pasakyti ir kaip laikytis, sumišęs, atsakiau.

Kar. Grušeckis atsigrįžo prie viršilos ir trumpai patvarkė:

— Šis moteris išvesti iš rajono, o savanoriui 3 paros daboklėje... Atsisuko ir išėjo.

Visi mes buvome be žado, net

savanoriai nesijuokė, ir nereiškė savo aštrių pastabų. Viršila atsigrįžo prie artimesnių savanorių ir paskyrė vienam išvesti moteris iš rajono, o kitam nvesti mane į daboklę. Mane uždarė į šaltąją. Buvo tamsu, šalta ir nelinksma, kad atsisėdau pirmą kartą savo gyvenime daboklėn, o linksma, kad ar šiaip ar taip, mane motina ir sesuo nepersekiotų. Bet per daug linksma nebuvo, nes, Dievas jus žino, mano viršininkus, gal dar kokią nors būsimą man sugalvos. Gerai, kad nenuginklavo mane nuo tabako, tad rūkiau ir galvojau. Ėmiau nūrimti.

Po kiek laiko atėjo į daboklę viršila. Jis visados buvo linksmas ir mes visi jį mylėjome. Aflikdamas sąžiningai savo pareigas, jis buvo teisingas, pats buvo kareivis ir kareivį suprato. Jis atėjo mane padrašinti ir nuraminti. Paklausė:

— Tai kaip tau čia sekasi?

— Ne kaip, matai... — atsakiau.

— Žinai, Pleskevičiauj, nieka-

dos aš nei negalvojau, kad tu

šitaip karininkų akivaizdoje

galėjai pasakyti... — tęsė jis.

— Žinai, kad ir aš nesitike-

jau... — ?

— Matai, buvau stačiai aps-

vaigintas ir visai susimaišiau.

Nei aš noriu namo grįžti, nei aš

grįšiu... —

— Sakai vieną, o darai ką kitą... O jei taip mūsų su prie-

šu imsi ir panašiai susimaišysi?

— Ne, jau su priešu tai nesusimaišysiu — jam tvirtai atsakiau. Jis kiek pabuvo ir išėjo.

Viršila nuėjo tiesiai pas kar.

Grušecką ir jam dalyką perstatė, kaip iš tikrųjų yra. Kuopos

vadas man bausinę dovanavo ir

aš tuoju buvau išleistas.

Po kiek laiko atsilankė ir tė-

vas. Jau jo laikysena buvo ki-

tokia. Matomai, jis turėjo laiko

su motina išsikalbėti ir reikalą

apgalvoti, bei su kitais pasitar-
ti. Manęs uždarė į dabok-
lę ir motinos bei sesers išprašy-
mas iš rajono jam parodė, kad
iš kariuomenės aš negrįšiu ir
reikia su tuo sutikti. Tėvas ma-
ne pamatęs nustėbo, nes jau ne-
pažino to bernioko, kuris kaip
civilis buvo jo sūnus. Prieš jį
stovėjo tvarkingai apmūdiruo-
tas ir kaip reikiant ginkluotas
lietuvių kareivis — savanoris.
Jis sėdėjo susigūžęs, rūkė ir
kalbėjo su viršila Morkumi Z.
ir kitais mano draugais. Pažiū-
rėjęs į mane, jis palingavo gal-
vą ir lėtai pasakė:

— Petrai, kaip matau, esi tik-
ras vokiškas maskolius (jis tu-
rėjo galvoje vokišką apmūdi-
ravimą, o kareivius seni žmo-
nės tais laikais vadino masko-
liais) ir žiūrėk... laikykis...

Man buvo linksma, kad tėvas
nepyksta. Ėmiem visai draukiš-
kai kalbėtis ir čia jis man pasa-
kė, kad jis nori parsinešti na-
mo mano civilius drabužius,
nes čia jie nereikalingi, o ka-
dangi buvo nauji, tai yra ver-
tingi. Aš nutirpau, nes buvau
juos kaip tik į šią "vokiško
maskolius" apmūdiravimą iš-
maining. Ir vėl reikėjo suk-
tis. Sugulvojau greit versiją, kad
drabužiai saugomi geroje, sau-
gioje vietoje, pas gerus patiki-
mus žmones. Tėvas nusiramino
ir daugiau apie juos neklusė.

Tėvas atėjo, kaip tais laikais
kaimo žmonės, ypač senesni, bu-
vo apsiėmę, būtent, vyžomis
apsiavę, kailiniuotas, iš vir-
šaus dar miline gučija apšivil-
kęs, storu vilnoniu megstu ša-
liku apsisukęs. Sėdėjome su juo
ant lovos, kalbėjome ir rūkė-
me. Jis atsisėdė su savimi ne-
mažai vertingų maišų, tabako
ir siūlė man pinigų. Lingavo
galvą ir neiškentė nesisielios,
kad aš jį seną, apleidau, bet
pasakė, kad čia turbut Dievo
valia. Nepriekaištavo.

Viršila Morkus Z. buvo čia
pat. Jis klausė tėvo ir mano
pasiūlymų ir kartu rūkė.
Pamatęs atneštas gėrybes ir iš-
girdęs siūlymą man paimti iš
tėvo pinigų, jis neiškentė ir pas-
tebėjo, kad jis stebisi, kokį ge-
rą tėvą aš turiu. To tik tėvui
ir truko. Jis apsišverkė, jo bal-
sas sudrebėjo ir jis pasakė, kad
jis mane myli labiau negu pats
save, tik jam nelinksma, kad aš
jo nepaklausiau. O čia viršila
jam juokdamasis ir sako:

— Pleskevičiauj, tavo sūnui ir
čia gerai. Jis geras kareivis, ge-
rai pildo pareigas, visi mes jį
mylime, o baigs tarnybą — žmo-
gum bus... Mes jam geras pa-
reigas čia duosime... nesigai-
lės jis, nesigailės ir tu...

Tėvas visai susijaudino, šoko
prie Morkaus Z. rankas bučiuo-
ti, traukė iš kišenės pinigų ir
prašė, kad tik jis mane nes-
kriaustų. Ir Morkus Z. ir aplink
stovintieji savanoriai ėmė juok-
tis. Viršila sakė, girdi, tai vis-
kas yra praėjies liekanos ir to
nereikia ir pagaliau juodu ap-
s'kabino ir išsibūciavo. Tada ir
aš ėmiau juoktis.

(Nukelti į seštą puslapį)

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir
susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURCS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsintus čekį arba
money orderį, prie nurodytos kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1000

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1215

2314 WEST 23rd PLACE

VIrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

"Annabergo lapelį" bevartant

Labai sunku rašyti lietuviškai. Man prireikė susikaupti ir vos kitas dar pridės: lietuvių kalba neprisigau išprusimo susigau — sunki kalba. Kas tiesa, tas dyti tokiuose dvasiniuose labi-ties! Prieš mane brošiūrėlės rinto. (O jei skaitytojas ne-formato sąsiuvinys: Annabergo paskaitys už nuodėmę, tai prisilapelis. Kas jį leidžia — leidėjų pažinusi: nutvėriau save in paslaptis. Nepaisant visų kal- binių nedatelių, kurias noriu stengiant susigaudyti tose plo- išvardinti ne kaip specialistas nybėse.) Dar daugiau: matyt, (ten specialistas nerastų nuo ko kai kur betaisant minčių auto- pradėti klaidų beieškant), o kaip rius padaryta atbulai — paga- paprastas skaitytojas, tai geras dinta (21 psl.). Visą leidinėlių ly- kun. Urdzės sumanymas leisti di "vokiškavimas", kai šalutinio tokį lapelį. Tik geri norai dar sakinio tarinys nukeliamas i sa- anaipol ne pasisekimo laidas. kinio galą. "Dar vis vyrai pa- vantant šį leidinėlių kyla lyg ir, vyzdžiui saugo, kad visuomeninė mintis, kad leidėjas užsimojęs atsakomybę netektų su moteri- papagrindėti kelias literatūrinis mis dalintis" ir taip visą laiką. temas... Ne kiekvienos srities Klaidingai vartojamas žodis geri specialistai yra kartu ir "ipirkti", nuo "einkaufen", kai geri išsireikšimų meistrai, tiek jis lietuviškai reiškia "pajėgi žodžių tiek raštu. Bet juk tam mas posakis: "moterys įtrauktos Kiek suprantu, galima, sakysim, i produkciją", "biurokratizmas net gydytoji padaryti nuolaidą, nesaikiai išplėstas". Vietoj lie- jei jis paskaitoj gremėzdžiškai tųvisko "atsakingas" vartojas- suformuluos sakini. Tačiau ne- leistas dalykas, kad būtų at- spausdintas tekstas su stilais. Net pirmajame puslapy deivai- gramatikos ir net logikos klai- zin iš kur paimtas posakis: "iš domi. O jei dar tikėti redakcija, jo apsto mes visi gavome". O iš tai A. Hermano paskaita bus at- partinės darbuotojos Diržinskai- spausdinta "Metmenyse". Šioje vietoje šis net susigūžiau: jei ji Džerzinskaitė. ir "Metmenyse" tilps su visais Kalbant apie lietuvių išeivių savo "peritukais" — bus galima rastiją, reikia pridurti, kad mes tvirtinti, kad lietuvių išeivis išvis emėme "resimulinti". literatūra "pakliuvo i kurpių Vienur daromės išradimai, mė- rankas. gindami įpiltinti lokius daly- kas kaip "skradetote", "Baig- ties Aktas", kitų archaiski, o dar kitur per didelį rasta visai išeinam iš krašto. Antai, prieš kelis metus "Informacijos" kvie- tė atvykstančius i Jonines "susi- laikyti nuo per didelio saiko al- koholio vartojimo"... Kamne būtų prie mane priešes Kindziu- lis, kumštelėjęs mane pašonėn ir pašnibždėjęs: "fain, išgersim visai be saiko". O kiek tokių da- lykelių, kaip: "himnų giedojų vi- sa salė", "lietuviškos šeimos gimdo vaikus" ir panašiai.

Daug, labai daug tokių nesą- monių išvengtume su susiprin- tu atidumu. Tikrai manau, kad daug kaltas ne nežinojimas, o apslėidimas. Tad visų pirma atkreiptim dėmesį ir straipsnio- lius geriau paruoskim, o redak- cijos paprašykim juos irgi ati- džiai patikrinti. Kartojau, kad čia

A. Hermanas nagrinėja litera- tūros sekių ateitį, konstatuo- ja, kad 1979-aisiais metais įvy- ko net trys literatūriniai suva- žainimai, net ištisa literatūros savaitė. Ten, 38 psl., samprotau- jama: "...kas kūrinį sudaro? menu?", kviečiama "...gilintis i kūrinio struktūrinę gilumą", o iki šiol esą pasitenkinta vien tik "...INTUACIJA (intuicija) ir MOMENTO INSPIRACIJA!"

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's EX-LAX.

What is "The Overnight Wonder"?
Ex-Lax Pills. That's right—pills from Ex-Lax, Inc. for the white box.
Use only as directed.

Nuo KETVIRTADIENIO, LIEPOS 17 D.
SPECIALUS PASIRINKIMAS MENISKŲ BRANGENYBIŲ
PRIEŠ "SIDEWALK SALE" - IŠPARDAVIMA —
10% IKI 50% NUOLAIDA.

SIDEWALK SALE - IŠPARDAVIMAS

įvyks liepos 24, 25 ir 26 d.

Išsikirpkite

SU ŠIUO KUPONU

30% nuolaida perkant virš \$300.00

20% nuolaida perkant virš \$100.00

10% nuolaida perkant iki \$100.00

Tik 10% nuolaida už "collectables" — rinkinius.
Dar speciali grupė įvairių daiktų išparduoda net už pusę kainos.
Kuponas galioja iki 1980 m. rugpjūčio 4 d.

Anri Dresden Porcelano lėlės
Hummel Lladro Pewter
Kristalas

14 K. Aukso — Sidabro — Gintaro Papuošalai

IREMUOJAME PAVEIKSLUS

AVALON GALERIJS

"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"

4243 S. Archer Ave., Chicago Tel. 247-6969

TRUMPAI

— Antanas Paulauskas iš Marquette Parko atrasė trumpą ir aišką laiską: "Siunčiu Jums \$22 ir prašau man siuntinėti Naujienas iki šių metų pabaigos. Su geriausiais linkėjimais". Dėkui už mielą laiską ir už prenu- meratą, kurią didelių karščių metu galima laikyti netikėta. Tačiau rūpestis dėl Lietuvos laisvės neboja nei karščių, nei šalčių.

— Kazimieras Vaitys iš St. Petersburg Beach, Fla., be ragi- mo pratęsdamas prenumeratą, savo nuosirdžius linkėjimus at- lydėjo \$25 auka. Dėkui.

— Dėkui P. Laurinavičiui iš Brighton Parko už \$10 auką. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečių už Naujienų ir jų pla- tinimo vajuos palaikymą. Jis at- siuntė \$10, užsakydamas Nau- jienas trečdaliui metų, bet pa- vardės prašę neskelbti.

— Dėkui poniai Kastantai Za- ker, Kenosha, Wis., už gerus lin- kėjimus ir už \$5 auką, atsiųstą su metine prenumerata.

— Ponia Elzbieta Bardy-Bar- dauksienė iš Tinley Parko su- rašau ne lituanisto autoritetu, bet paprasto skaitytojo.
A. Palavinskis

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2508 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2757

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS I EUROPOS SANDELĮ

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 8-2737

V. VALANTINAS

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė or- ganizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, na- riams patarnauja tik sąvilspos pagrindu.

Elekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypąč naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą lemoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės i savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės i SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai i SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N. Y. 10001

207 W. 30th St.

Tel. (212) 543-2218

PIRMOJO PESTININKŲ SAVA- NORIŲ PULKO KORIMASIS

(Atkelta iš 5-to puslapio)

Tėvas norėjo pamatyti mano vadą ir su juo pasikalbėti. Vir- šla jį paėmė ir nusivedė su sa- vim i Komendantūros raštinę. Ką jie ten kalbėjo — nežinau, turbūt panašiai, kaip ir su vir- šla, gana to tėvas grįžo palinks mėsę, su manim kalbėjo visai gražiai, liepė man gerai tarnau- ti kariuomenėje, klausyti savo viršininkų, nes, jo įsitikinimu, jie yra labai geri žmonės ir pa- žadėjo man visokeriopos pagal- bos. Vėliau, tėvas pasidarė ma- no dažnas lankytojas ir prie tos progos teikdavo kuopos va- dui vertingų informacijų apie bolševikų judėjimus bei žmo- nių ūpą.

KAREIVINIS

Pontonų kareivinės buvo pa- čios mažiausios Alytuje. Jos bu- vo prie vilniškos Alytaus mies- to pusės, važiuojant vieškelio i Merkinę. Stovėjo ant aukšto Nemuno kranto ir buvo stipria, tvirtovinė, plieno tvora aptver- tos. Visas rajonas buvo tik apie 4 ha ploto, gana lygus, smėlė- tas. Viduryje buvo gana didelis kiemas — aikštė, apsidintas medeliais ir krūmais, o palei ke- lius, aplink rajoną buvo pasta- tytos žemos, medinės kareivi- nės. Vakarių rajono gale stovė- jo ūkio pastatai, sandėliai ir kt. Iš viso tenai buvo apie 20 pastatų, daugiausiai kareivini- Ų. Nepriklausomybės laikais ten buvo Džukų miškų urėdija, ap- skrities ligoninės dalis ir kitos įstaigos, o prieš pirmąjį karą tenai stovėjo rusų pionierių da- liny.

Kareivinės buvo neperblo- gausiam stovyje. Vietos gy- ventojai nesėjo visko išardyti ir sugadinti, kai vokiečiai nusto- jo 1918 metų gruodžio mėn. ka- reivinėmis rūpintis. Dar daug kur buvo languose stiklai, ne visur buvo išimtos durys ir ne visi pečiai buvo išardyti. Tad gyventi kai kuriuose pastatuose buvo galima.

Tose kareivinėse tilpo dau- giausiai Alytaus Apskrities Ko- mandantūros daliniai ir įstai- gos. Pirmo pulko daliniai sto- vėjo Saratovo kareivinėse, kur prieš karą stovėjo rusų pesti- ninkai, važiuojant iš vilniškos Alytaus į Jėzną, šilę, po dešinei. Tai būta didelio rajono ir dau- gelio medinių ir mūrinių ka- reivinių. Jos daliniai buvo apar- dytos ir apgadintos.

Už Nemuno, suvalkinio Aly- taus pusėje, šiluose, prie plen- to Iš Daugų i Simną, buvo se- nos rusų artiljerijos kareivinės ir jų dalyje įstaisė, pasilikę čia saugoti Rytrpūsius Lietuvos te- ritorijoje, vokiečių daliniai.

(Bus daugiau)

O'Hare aerodrome trečia- dienį vos nesusidūrė du lėktuvai dėl kontrolės prižiūrėtojo neap- dairumo, pranešė FAA.

Už Nemuno, suvalkinio Aly- taus pusėje, šiluose, prie plen- to Iš Daugų i Simną, buvo se- nos rusų artiljerijos kareivinės ir jų dalyje įstaisė, pasilikę čia saugoti Rytrpūsius Lietuvos te- ritorijoje, vokiečių daliniai.

(Bus daugiau)

PATŠ SKAITYK IR DAR KI- TUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENOS"

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, su- krauta autoriaus trobeje. Čikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi at- vykkti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisa- kyti paštu.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629
Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROM TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo — Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūdumos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gauna- ma Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chica- go, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

REAL ESTATE

Manai, žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMIS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINČIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU EIREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras buisnis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MORINIS BUNGALOW Brighton Parko, 15 metų. Reikia skubiai par- duoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuo- savybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti i mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS

ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Namai, žemė — Už miesto ribų

GERAS INVESTAVIMAS! Šiltame ir sausame klimate, kur nėra artritų ir reumatų, skubiai parduodamas trijų mieg. mūrų namas su orandžių ir figų med. kieme. 5¼ % m. gurgius. \$375.00 nuoma. \$123.00 m. įnašas.

3600 N. 6th Ave., Phoenix, AZ 85013

Tel. (501) 279-3321. Barr.

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

MARKET DAY

SUNDAY, JULY 20th

10 a.m. to 5 p.m.

DOLNICK CENTER

6122 N. California, Chicago

All New Merchandise. House-

wares, Gifts; Free Admission

and Free Park.

Sponsored by

Pioneer Woman

WANTED TO RENT

DVIEM SUAGUSIEMS, be gyvulių, rugpjūčio 1 d. reikalingas keturių kambarių butas.

Skambinti vakarais 254-5714

RAMI MOTERIS ieško 4 švartų kam- barių antrame aukšte ramiam name Bridgeporte.

Skambinti po 6 v. vak. 927-7414

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS keturių kamb. butas 2-ame aukšte su baldais ar be jų, su- augusiems. 6541 S. Campbell.

Tel. WA 5-6616

— NAUJINIENOS, CHICAGO & ILL. Friday, July 18, 1980

ELECTROS TRENGIMAI, PATAISYMAI

Turimi Chicago miesto leidimai. Čia buvę užmiesčiuose greitai, patenkinamai ir saugiai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 M. AMZIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

GENERAL REMODELING

• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, ce- mento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.

FETINGIS CONSTRUCTION

7152 So. Kedzie Avenue

Tel. 776-8505

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai i Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMIUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi piliečių pra- tyimai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolis, Agent

3208½ W. 95th St.

Everg. Park, Ill.

60642, - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS

Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.

Sestadienis nuo 9 iki 12-tos

arba pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Sestadienis nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS

A major advancement

CUSHION GRIP

DENTURE ADHESIVE

one application holds comfortably up to 4 days